

værket, og Nr. 29, hvorved der opføres et anslaaet Oerstud af Usferød, skal jeg bemærke, at jeg, hvad Krudtværket angaaer, vel ikke uden Betænkelse, men dog med Redebonhed er gaaet ind paa Udvalgets Tanke: at lade Handelsproducterne bortfølge til Private ved Auction. Jeg siger, ikke uden Betænkelse, men med Redebonhed, fordi jeg har været enig med Udvalget i den Tanke, at det er rigtigt at søge at befrie Militairadministrationen for en saadan direct Handelsvirksomhed. Det er derfor, at jeg foreløbigt er gaaet ind derpaa og har givet mit Samtykke dertil. Imidlertid har jeg siden den Tid modtaget Oplysninger, som stille Sagen i et noget afvigende Lys for mig, og jeg har nu faaet mere Betænkelse ved at gaae ind paa dette Arrangement, end jeg havde før. Jeg skal bemærke, at Krudtfabrikken paa Frederiksbærg, som giver et aarligt Oerstud af 4,000 Rb. til Statskassen, desuden giver os en betydelig aarlig Besparelse, idet den leverer Krudt til Staten billigere, end nogen anden Fabrik kunde gjøre, og derved drager Staten en anden Fordeel af Krudtværket. Det er fuldkommen anerkjendt, at Staten har Krudt billigere, end nogen anden Magt har sit Krudt; dersom jeg er rigtigt underrettet, betale vi 2 Rb. pr. Centner Krudt mindre, end f. Ex. Sverrig. Hvad der sætter Fabrikken istand til at levere Staten dens Krudt saa billigt, er Salget af Handelsproducterne. Naar Fabrikken ikke ved Salget af Handelsproducterne havde en vis Fordeel, vilde den ikke kunne vedblive at levere Staten Krudt til den engang fastsatte Priis, der ikke mere ansees som calculatorisk, og som er særdeles billig. Nu gaaer Udvalgets Forslag ud paa at afgjøre, at Krigsbestyrelsen ikke mere skal lade dette Krudt sælge gennem en Commissionair, og det er jeg, som sagt, foreløbigt gaaet ind paa. Imidlertid gaae de Oplysninger, som jeg senere har modtaget, derhen, at muligt den hele Affætning af Handelsproducter vil forsvinde, at Resultatet af dette Experiment ikke blot vil være, hvad jeg var fuldkommen forberedt paa, et Tab af Indtægter — jeg var nemlig fuldkommen forberedt paa, at Staten i de første Aar vilde faae en mindre Indtægt af dette Krudtværk, end den nu har — men jeg

nærer ogsaa nogen Frygt for, at den hele Virksomhed i Retning af Fabrication af Handelsproducter vil gaae istaa, og i saa Tilfælde vil Statskassen komme til, ikke alene at maatte gjøre Afkald paa den Fordeel, den hidtil har haft, men vi vilde faae Tab af Værket, og dette vil gaae ind. Det er overfor en saadan Mulighed, at jeg har faaet nogen Betænkelse, saa at jeg skal foranledige en ny Forhandling om dette Spørgsmaal med Udvalget, og jeg maa derfor, uden at jeg nu tager mit Samtykke tilbage, forbeholde mig eventuelt at stille et Endringsforslag til 3die Behandling, saafremt den Forhandling, jeg skal foreslaae, og de Oplysninger, som vilde fremkomme, skulde gjøre det nødvendigt, at et Endringsforslag stilles. — Jeg har til Nr. 28 stillet et Endringsforslag. Udvalget har nemlig foreslaaet, at Udgiften, den hidtilværende calculerede Udgift ved Værket, skulde indskrænkes med 600 Rb. aarlig, hvoraf de 200 Rb. ere en Formindstelse i Bestyrerens Honorar, og de 400 Rb. ere et calculatorisk Beløb til at afholde Omkostningerne ved Krudtprøve-Commissionen. Hvad Bestyrerens Honorar angaaer, kan jeg ikke erkjende Rigtigheden af, hvad der er sagt i Betænkningen, nemlig at de 500 Rb., som ere bestemte i Udlastet som Honorar for Bestyreren, er en Forøgelse. Det er kun det Honorar, som Bestyreren har oppebaaret hidtil, og de 200 Rb., hvis Besparelse er foreslaaet af Udvalget, er en Formindstelse i Bestyrerens nuværende Honorar. Det var nemlig erkjendt, at være overensstemmende med Tjenestens Løb, da der er Mangel paa Artilleriofficerer, at Bestyrelsen af Krudtværket blev overdraget til en affædiget Officeer, som ansaaes for at være særdeles vel stiftet til at udføre dette Hverv, og som ogsaa har vilst sig at være en særdeles dygtig Krudtværksbestyrer. Bestyrelsen er gaaet ordentligt og tilfredsstillende i alle Retninger, saavel hvad Fabricatet, som hvad Indtægten for Statskassen angaaer. Da Bestyrelsen af Værket var en Gjenstand, der ikke laa indenfor Bevillingsmyndighedens Omraade, da den ikke var forelagt Rigsdagen, bestemte Krigsministeriet dengang, at Bestyreren skulde have et Honorar af 500 Rb. Det er en Contract, som er gjort med ham, men som vistnok kan